

УДК [792.08:82.09– 2]:378.016 (072)

Рівненський державний гуманітарний університет

Факультет художньо-педагогічний

Кафедра театральної режисури

ВК15 Факультатив

“УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА ДРАМАТУРГІЯ”

Методичні рекомендації до виконання практичних завдань

для студентів художньо-педагогічного факультету

освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво. Режисер»

спеціальність

026 «Сценічне мистецтво»

**кваліфікація «Бакалавр сценічного мистецтва,
режисер драматичного театру»**

Рівне – 2025

Українська та зарубіжна драматургія. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань для студентів художньо-педагогічного факультету, здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Сценічне мистецтво, Режисер», спеціальності 026 “Сценічне мистецтво”, кваліфікації “Бакалавр сценічного мистецтва, режисер драматичного театру” /Рівненський державний гуманітарний університет. Рівне. 2025. 25 с.

Методичні рекомендації затверджено на засіданні кафедри театральної режисури

Протокол від 4 вересня 2025 року № 9

Завідувач кафедри
театральної режисури

_____ (Борейко Г. Д.)

Методичні рекомендації схвалено
навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол від 29 вересня 2025 року № 8

Голова навчально-методичної комісії

_____ (Власюк О. П.)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Українська та зарубіжна драматургія» є актуалізація раніше набутих знань та вмінь про українську та зарубіжну літературу, а також теорію драми та історію театру і поглиблення знань про визначні драматичні твори світової та вітчизняної драматургії різних країн з метою вироблення раціонального підходу до вирішення постановочних проблем театральної практики.

Саме практичні заняття стають такою формою навчальних занять, під час яких організовується детальний розгляд теоретичних положень дисципліни, що вивчається, формуються в студентів програмні результати, визначені відповідною освітньою програмою бакалавра, які в повній мірі сприяють оволодінню необхідними знаннями та вміннями для здійснення професійної діяльності за обраною спеціальністю:

- визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.
- мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.
- здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.
- генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
- обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.
- обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
- розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.
- організовувати, планувати та провадити театральну-педагогічну діяльність.
- аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.
- презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

Практичні заняття плануються так, щоб студент, отримавши їх, розумів, що потрібно знати і розповідати на заняттях про зазначене питання. Студент може обрати собі 2-3 питання і опрацювати їх за детальним описом основних теоретичних положень.

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кіл. годин
1.	<i>За темою 2. Розвиток української драматургії другої і</i>	2

третьої чверті XIX ст. Становлення нової української літератури. Драматургічна творчість Тараса Шевченка, Марка Кропивницького, Миколи Старицького, Панаса Мирного, Івана Франка, Лесі Українки, Степана Васильченка.

1. Тарас Шевченко – драматург. Драма «Назар Стодоля». Сюжет, реалістичність образів, ідея соціальної справедливості, художні особливості п'єси.

Літературознавці про драми «Микита Гайдай», «Невеста», «Слепая красавица», історичну драму «Мазепа».

2. М. Кропивницький, М. Старицький, П. Мирний, Іван Франко – продовжувачі реалістичної традиції І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка.

Іван Франко. Патріотизм руського народу та осуд князівських міжусобних чвар – провідна тема перших п'єс героїчно-романтичного характеру «Три князі на один престол», «Славой и Хрудошь».

Драматургія 60-70 рр. «Дай серцю волю, заведе в неволю», М. Кропивницького, «Різдвяна ніч», «Сорочинський ярмарок», «Чорноморці» М. Старицького, «Лимерівна» П. Мирного – зразки соціальної драми.

«Різдвяна ніч», «Сорочинський ярмарок» – драматичні переробки, їх роль у популяризації творчості Миколи Гоголя. Застосування української народної творчості.

Багатство та оригінальність драми М. Кропивницького «Дай серцю волю...» та драми «Лимерівна» П. Мирного. Класова нерівність – основа драматичного конфлікту, бідні селяни і куркулі – головні персонажі п'єс.

Українська драматургія 80-90 рр. На шляху до нових вершин. Розквіт критичного реалізму в драматургії І. Карпенка-Карого, І. Франка, М. Кропивницького, М. Старицького. Тема трагічного становища гнобленого трудящего селянства, влади грошей, тиску капіталу та залишків кріпацтва – основні проблеми творів класичної драматургії: драми «Глитай», сатиричної комедії «Сто тисяч». Головна і допоміжна сюжетні лінії п'єси «Глитай». Образ селянина-бідняка та куркуля-лихваря, нагромаджувача первісного капіталу. «Сто тисяч» Процес перетворення куркуля у великого землевласника-капіталіста, постать нагромаджувача грошей і землі.

Постаті кріпосників-поміщиків Воронових і Ляшенків у драмах «Не судилося» і «Доки роса зійде...» М. Кропивницького.

Жорстокі та розбещені кріпосники та «панські посіпаки» у драмах «Прислужники» І. Карпенка-Карого і «Перед

	волею» М. Кропивницького. Знедолені селяни, наймички, дівчата і жінки, інтелігенція, страждання та безвихідність становища трудящих селян у драмах: «У темряві», «Глитай або ж павук», «Наймичка», «Не судилось», «Доки сонце зійде...», «Будка ч.27», «У темряві», «Талан». Образ Харитини – один із найтрагічніших образів драматичних творів класиків української драматургії. Протиставлення образів трудящих селян, наймитів, заробітчан, демократичної інтелігенції образам хижаків – куркулів, поміщиків, старшини, царських чиновників – основний художній прийом класиків-драматургів. Характер розв'язки в драмах «Дві сім'ї» та «Наймичка» І. Карпенка-Карого та «Олесі» М. Кропивницького. Розв'язання проблеми активної боротьби. Протест селян. Образи селянських бунтарів у драмах «У темряві» та «Будка». Елементи ідеалізації селянства в творах М. Старицького («Зимовий вечір», «Циганка Аза») та М. Кропивницького («Дві сім'ї»). «Шукачі правди» – моралізатори в творах І. Карпенка-Карого («Розумний і дурень», «Понад Дніпром», «Хазяїн» М. Кропивницького («Дві сім'ї», «Супротивні течії»), М. Старицького («Не судилось»). Пізнавальна цінність історичних драм «Сон князя Святослава» і «Камінна душа» І. Франка. «Бондарівна», «Лиха іскра поле спалить і сама щезне», комедії «Паливода ХУІІІ століття» І. Карпенка-Карого, драми «Богдан Хмельницький» М. Старицького. Їх пізнавальна цінність. «Сон князя Святослава» – класичний зразок історичної драми. Поєднання реалізму і прогресивної романтики. Уславлення патріотизму, осудження зради і міжусобних чвар. Народний гумор, приказки, легенди, жива народна мова, народні пісні, народні думи, народні перекази, балади та казки – засоби реалістичного відтворення соціальної дійсності у п'єсах класиків «Украдене щастя», «Кам'яна душа», «Бондарівна», «Паливода ХУІІІ століття», «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці», «Маруся Богуславка», «По щучому велінню». Розкриття душевного світу, психології, переживань героїв – характерна риса високої художності творів класиків української драматургії.	
2	<i>За темою 3. Збагачення української літератури 1900 рр. новими реалістичними творами П. Мирного, І. Франка,</i>	2

І. Карпенка-Карого, М. Кропивницького, М. Старицького.

«Сава Чалий» І. Карпенка-Карого – найвидатніша історична трагедія української літератури. Картина визвольного руху українських селян та і козацької голоти ХУІІІ ст. проти польських магнатів і козацької старшини.

Оспівування відданості народній справі, суворий вирок зрадництву. Протиставлення образів: Гната Голого і Сави Чалого.

Актуальність історичної трагедії «Оборона Буші» М. Старицького. Відважна боротьба оборонців міста проти війська магната Полоцького. Мар'яна – дівчина-патріотка, центральний образ трагедії.

Викривальна сила і драматургічна майстерність п'єс «Хазяїн» і «Суєта» І. Карпенка-Карого та «Майстер Чирняк» І. Франка.

Процес збагачення, зростання куркуля-нагромаджувача, капіталіста-землевласника в комедії «Хазяїн». Психологія мільйонера-хижака, слуг і поплічників мільйонера. Образи працюючих заможних хуторян, інтелігентів-просвітян, строкових робітників, сільських пролетарів у п'єсах «Хазяїн», «Суєта», «Житейське море».

Процес розорення крупним капіталом дрібних ремісників у комедії «Майстер Чирняк» І. Франка. Трактування проблеми боротьби проти капіталістичного визиску І. Франком.

Соціал-демократ Криштоф – головний герой комедії.

Продажність буржуазної інтелігенції в «Суєті» і «Майстрі Чирняка».

П'єси «Конон Блискавиченко», «Розгардіяш», «Скрутна доба», М. Кропивницького, «Патріот» А. Тесленка, «Спокуса», «Не вгашай духу» П. Мирного «Лицеміри», «Приятелі», «Шантрапа» П. Саксаганського – відгук на злободенні питання суспільної боротьби доби першої буржуазно-демократичної революції.

Творчий доробок Івана Франка. «Кам'яна душа», «Послідній крейцер», комедії «Учитель», «Рябина», історична драма «Три князі на престол», «Сон князя Святослава», психологічна драма «Украдене щастя».

Побутово-психологічна драма І. Франка «Украдене щастя». Визнання і слава драматурга. Жанрова своєрідність драми. Проблематика твору. Сюжет і композиція.

Художня особливість образів.

Життєрадісність, народний оптимізм, гумор, поезія та елементи сатири в драматичних творах Степана Васильченка – лірично-побутових творах із життя села.

	Револьюційна, романтична, філософська, високопоетична драматургія Леся Українки. Жанрова палітра драматургії Лесі Українки. Новаторські п'єси Лесі Українки – новий етап у розвитку української класичної драми найвище досягнення української драматургії на початку ХХ століття. Відмінність тематики, образів, стилю, драматургічних засобів від п'єс інших українських драматургів. Події та образи минулого, історія країн і народів; релігійно-біблійна тематика як один із основних лейтмотивів творчості – найбільш характерна особливість драматичних творів Лесі Українки: «На руїнах», «В дому роботи, в країні неволі», «Вавілонський полон», «Одержима», «Касандра», «Оргія», «У катакомбах», «Руїн і Прісцилла», «Адвокат Мартіан», «Три хвилини», «В пущі», «Камінний господар». Конфлікти ідейного характеру – основа філософських п'єс Лесі Українки. Ідейна боротьба протилежних сил у фантастичній драмі «Осінь казка». Розкриття ренегатства, зради у драматичній поемі «На полі крові». Драми «В пущі», «Оргія», «На руїнах» – заклик до боротьби з «чистим мистецтвом». Смислове новаторство «Одержимої», «Касандри», «Камінного господаря». Драма «Бояриня» та етюд «Три хвилини». Сюжет, композиція. Образи. Мотиви неможливості лицарства в умовах несвободи, ностальгії, національної пасивності-зради у змістовому наповненні драматичної поеми «Бояриня». Міріан («Одержима»), Ричард («У пущі»), Нартал («Руфін і Прісцилла»), раб-неофіт («У катакомбах») та ін. – нащадки Прометея, одухотворені ідеєю справедливості, дорожчою за життя. Проблеми особи та оточення, проводиря народу в драматичних поемах «Одержима», «На руїнах», «Вавілонський полон», «Оргія», в драмі «В пущі». Природа розв'язок п'єс Лесі Українки. Оптимістичний трагізм, моральна нескореність та вірність своїй мрії. Драма-феєрія «Лісова пісня» – поетичний шедевр класичної української та світової драматургії. Основний конфлікт драми-феєрії (боротьба за світлу мрію), композиція (пролог, три дії, ремарка-епілог, вагома роль природи, ремарки-пейзажі), особливість сюжетної побудови (дві кульмінаційні вершини, оптимістична розв'язка). Персонажі. Фольклорно-міфологічний образ лісової	
--	--	--

	русалки Мавки – уособлення духовності й краси, символ високої людської мрії, торжества правди над кривдою. Килина і мати Лукаша – антиподи Мавки. Роздвоєність натури Лукаша. Образ дядька Левка – гармонійна ланка єднання мудрої людини з прекрасною і мудрою природою, персоніфікація природи.	
4	Тема 4. Визначні драматурги ХХ століття. Драматургічна творчість М. Куліша, В. Винниченка та І. Кочерги. Домінанта творчості, особливості мистецького почерку, оригінальність стилю. Володимир Винниченко – визначний драматург ХХ ст., найвизначніший представник філософсько-інтелектуальної течії в українській драматургії. «Дисгармонія» та «Щаблі життя» – перші п'єси. Драма «Щаблі життя» – родинно-побутова міщанська драма. Конфлікт батьків і дітей. Протиставлення гуманістичного пафосу піднесення людського в собі босяцькому існуванню у драмі «Чужі люди». Утілення краси у драмі «Дорогу красі». Вияв авторської тенденційності в апологетизації брехні у драмах «Базар» і «Брехня». Гостропроблемні психологічні драми «Дисгармонія», «Брехня». «Молода кров», «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Великий Молох», «Гріх». Драма «Гріх» – одна з найдовершеніших п'єс В. Винниченка. Революційна тематика. Осмислення мотиву гріхопадіння в морально-етичній площині. Одвічні проблеми мистецтва у драмі «Чорна Пантера і Білий Медвідь». Містифікований простір театральної гри між реальним оречевленим світом і метафізичним світом бажань, ревнощів, пристрастей, інстинктів. Драма «Між двох сил». Родинний конфлікт як модель соціально-національного конфлікту, що виростає з мелодраматичного любовного трикутника. Комедія «Співочі товариства» – сатиричний шарж на діяльність української народницької інтелігенції. Пародійно-іронічна драма «Натусь». Сатирично-шаржеве спрямування, сатира на мелодраму. Комедія «Панна Мара» – діалог із літературною традицією мелодрами, фарсів, комедії dell'arte. Микола Куліш – великий протестант доби «Розстріляного відродження». Становлення людини, сенс життя людини в суспільстві та суспільства в людині – основна тема драматургічної твор-	

чості. Широчінь жанрового спектра творів. Автор нової форми драми. Непересічна роль у становленні й розвитку української сатиричної комедії. Перші п'єси «97» і «Комуна в степах». Ствердження драматурга «Народним Малахієм». Драма «97». Тема голоду.

«Комуна в степах» і «Прощай, село» 1919-1930 рр. Тема українського села.

Розвиток «Народний Малахій» – трагікомедія «будівництва соціалізму методом руйнування людини», багатотемна симфонія національної трагедії.

Засвоєння нових жанрових форм. Трагікомедії «Отак загинув Гуска», «Хулій Хурина», «Мина Мазайло».

«Мина Мазайло» – сатирична комедія, присвячена питанням національного відродження України. Тема, ідея, особливості сюжету, засоби гротеску і різючої сатири.

«Патетична соната» – нова форма драми, вершина творчості М. Куліша. Нетрадиційна композиція. Три сили: борці за самостійну Україну, Більшовики та монархісти з білогвардійцями. Цетральні постаті драми. Мотив України – центральний мотив.

«Маклена Граса» – соціально-філософська драма, спрямована проти тоталітаризму, держави абсолютної диктатури, що душить творчу особистість. Мотив «розчавленого дитинства», проблема взаємовідносин митця і влади в тоталітарному суспільстві.

Іван Кочерга – видатний творець історичної віршованої драми, мудрий філософ, гуманіст. Широкий часовий діапазон п'єс митця. Філософське осмислення проблем, поетична образність і символіка.

Комедія «Фея гіркокого мигдалю» – перша українська п'єса драматурга. Возвеличення людей, сильних духом, красивих та благородних.

Драма «Алмазне жорно» – одна з героїчних сторінок нашого народу – гайдамацький рух.

Драма «Свіччине весілля» – барвіста картина міського життя та соціальної боротьби в стародавньому Києві.

Образ Івана Свічки – образ яскравої та своєрідної особистості. Образ Меланки – одне з вершинних досягнень драматурга, поетичний символ України – жіноча краса, висока моральність, виняткова стійкість і мужність.

Образи київських ремісників.

Драматична поема «Ярослав Мудрий» – одна з найдраматичніших сторінок в історії Київської Русі.

Історична основа. Трагічна особа епопеї – князь Київської Русі Ярослав Мудрий. Феномен історичної постаті

	київського князя. Головні та другорядні персонажі. Жіночі характери. Тема 5. Драматургія першої половини ХХ століття. Творчість О. Олесь, С. Васильченка, А. Тесленка, К. Буревія, Я. Галана, Ю. Яновського, О. Корнійчука. Драматургія другої половини ХХ століття. Творчість М. Зарудного, О. Коломійця, Я. Верещака, В. Нестайка, А. Крима, А. Шияна, Я. Сте-льмаха, В. Фольфарочного. Олександр Олесь – проповідник символістських форм в українській драмі. «Трагедія серця», «Осінь», «При світлі ватри», «На свій шлях», «По дорозі в казку» – драматичні етюди – новий жанровий різновид драми. Драматичний етюд «По дорозі в казку». Проблема та проблематика твору. Своєрідність побудови. Смисловий вимір образу юрби. Образна система. Трагедія «Дума про Британку» Юрія Яновського – п’єса золотого фонду радянської драматургії. Монументальність, патетичність, оптимістичність, високий зміст в осмисленні подвигу народу. «Потомки» – спроба показу соціальних та морально-психологічних процесів в умовах соціалістичного будівництва на селі. «Дочка прокурора» – шлях до нової проблематики, нових конфліктів, до глибин морально-етичної сфери суспільних взаємин. «Не стоїть жити» – драма Архипа Тесленка. Проблеми смислу життя, коріння людської несправедливості, ідеалів кохання, непримиренності бідності й багатства, ницості міщанства. Слабкі сторони п’єси. «Патріоти» – комедія. Розвінчання чорносотенства як явища, що впливало з ідеології панівних класів Росії. Пошуки свого героя, теми, нових сценічно-виражальних засобів, прийомів у «Дон Кіхоті із Еттенгайма», «Вантажі», «Вероніці», «99%», «Золотому орлі», «Любові на світанні», «Осередку». П’єси Олександра Корнійчука – художні документи епохи, дзеркало життя. Своя правда про реальне буття Радянської держави, атмосферу і прикмети свого часу. «Загибель ескадри», «Платон Кречет», «Правда», «В степах України», «Фронт» – надбання та своєрідний еталон молодого радянського мистецтва. «Правда», «Загибель ескадри», «Богдан Хмельницький» – художньо вагомий доробок письменника в галузі історичної і героїко-революційної тематики.	
5.	<i>За темою 6. Антологія сучасної української</i>	2

	драматургії. Жанрові новації в драматургії зламу ХХ-ХХІ ст. Молода драматургія. ХХ-ХХІ ст. Молода драматургія. Ярослав Верещак, Василь Фольварочний, Анатолій Крим, Сергій Лазо, Олександр Мардань, Олексій Забор-тній – старійшини сучасної української драматургії. Неда Неждана, Олег Миколайчук-Низовець, Олена Клименко – провідні українські драматурги. Олександр Ірванець, Наталка Ворожбит, Валентин Тарасов, Світлана Лелюх, Анна Багряна, Олександра Погребінська, Леся Демська, Юр Данилюк, Анна Яблонська, Олена Савчук, Анна Багряна, Артем Вишневський, Олександр Вітер, Леся Волошин, Валентин Тарасов, Надія Симчич та ін. – відомі та нові імена в українській літературі. «Коломбіна, П'єро, Арлекін.». Сім театральних казок Світлани Лелюх, 1998 р. Антології сучасної української драматургії. Збірки п'єс сучасних кукраїнських драматургів. Альманах молодих письменників столиці. Чотири збірки п'єс «Сучасна Українська Драматургія». Авторські збірки п'єс: Ярослава Верещака «144000» (п'єси-фентезі), 2008 р.; Неда Неждана, «Провокація іншості», 2008 р.; Олександр Марданя «У нас не все домка»; Олена Клименко «Святополк, Каспар Гаузер, Насреддін та інші», 2009 р. Антологія. Біографічна драма. Таїна буття», 2015 р. Антологія української жіночої драматургії «Мотанка», 2016 р. Антологія сучасної української монодрами «Голос тихої безодні... ..та інші голоси», 2016 р. Антологія п'єс за біблійними сюжетами «Від неба до землі», 2018 р. Антологія актуальної драми. Революція гідності й гібридна війна. «Лабіринт із криги та вогню, 2019 р. Збірка драматичних творів «Алхімія часу», 2019 р. Антологія сучасної української історичної драми «ЧАСО&ПРОСТІР», 2020 р. Збірка п'єс «Дош в акваріумах площ». П'ять п'єс для юнацтва, 2021 р. Збірка п'єс «Ажіотаж» Комічні варіації сучасної української драми, 2021 р. Антологія актуальної української драми «Неназвана війна», 2023 р.	
6	За темою 7. Драматургія Античності. Тестіс –	

засновник грецької трагедії. Пратін, Херіл, Фрініх – послідо-вники Теспіса. Есхіл, Софокл і Евріпід – корифеї грецької трагедії. Драматургія Риму.

Есхіл – драматург, «батько трагедії». Естетика Есхілової драми. Зображення божественного страждання в трагедіях «Благальниці», «Перси», «Семеро проти Фів», трилогія «Орестея», «Прометей прикутий».

Ідея договору між богами і народом у трагедії «Орестея».

Питання про вільну волю людини та її межі – драматична проблематика «Прометей прикутого». Прометей – образ ідеального громадянина,

Софокл – видатний грецький трагик. Новаторство Софокла. Переосмислення ідеї долі, фатуму у трагедіях «Антигона», «Аякс», «Едіп-цар», «Трахінянки». «Електра», «Філоктет», «Едіт у Колоні». Софоклівський агон, мотив незнання, трагічна іронія, прийом ретроспекції. єдність місця, часу і сюжету.

Антигона – один із найкращих жіночих образів у світовому мистецтві. Питання про двоїстість людини у трагедії. Трагічний вибір людини – результат її належності до законодавства природи та суспільства.

Боротьба зі злом – головний зміст античної трагедії «Електра». Електра – найвеличніший поетичний символ воївничої правди.

«Едіп-цар» – трагічне зіткнення волі людини із фатумом, неоднозначність істини, перемога культури над дикістю, героїчне самоствердження особистості у змаганні з фатумом.

Евріпід – великий грецький драматург, поет-філософ.

Творчий доробок. Філософсько-психологічна трагедія.

Індивідуалістична мораль самоствердження. Тема кохання, сімейних відносин – головна тема Евріпіда-драматурга.

«Іфігенія в Авліді», «Електра». «Медея», «Іпполіт», «Вакханки» – найпопулярніші трагедії Евріпіда. Жіночий психологізм.

Розкриття складності людини через сферу кохання у «Медеї».

«Іпполіт». Доля героїв трагедії – доля людини не господаря своїх вчинків.

Арістофан – перший відомий давньогрецький комедіограф, «батько комедії». Тематика і актуальність комедій Арістофана. Протиріччя між новою, антропологічною, плюралістичною та патріархально-полісною мораллю – основа Арістофанівського комізму. Версифікація та комедійна композиція.

	«Вершники, «Птахи», «Оси», «Хмари», «Лісістрата» – найпопулярніші твори. Образи міфології у бурлеско-фарсовому зображенні («Жаби», «Птахи»), постаті відомих афінян («Жаби», «Хмари»), полісне життя («Жінки в народних зборах», «Лісістрата»). Особливості театру давнього Риму. Тематика репертуару. Публій Теренцій Афр та Тіт Макцій Плавт – видатні римські комедіографи. «Свекруха», «Дівчина з Андроса», «Форміон», «Брати» – найвідоміші комедії Теренція. Комедії Плавта: «Скарб», «Жвалькуватий воїн», «Раб-брехун», «Близнюки», «Золотий горнець», «Амфітріон». Відмінне у драматургів.	
7	За темою 8. Театр англійського Відродження. Драматурги-демократи («університетські розуми») – засновники нового театру. Уільям Шекспір – корифей ренесансного театру британської сцени. Драма Шекспіра: трагізм, поєднання піднесеного і земного, композиційна та сюжетна особливості. Драматургія першого періоду творчості Уільяма Шекспіра (1564-1661) – оптимістичного. «Генріх VI», «Річард III», «Король Джон», «Річард II», «Генріх IV» – історичні драми. Показ широкої панорами національного життя. «Комедія помилок», «Приборкання норовливої», «Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч», «Два веронці». «Як вам це подобається?», «Кінець справі вінець», «Віндзорські насмішники», «Багато галасу даремно» – блискучі комедії комічних ситуацій і комічних характерів. Специфіка шекспірівського сміху. Основний зміст і лейтмотив комедій. Гуманістичний смисл, шекспірівська мудрість і поетична сила в ранній комедії «Приборкання норовливої». «Два веронці» – романтична комедія Ренесанса. Правда і тонкощі людських переживань у фантастичному та казковому світі. Лірична трагедія «Ромео і Джульєта» – гімн кохання, моральна перемога закоханих над світом зла, над родовою ворожнечою сімейств. Тема, сюжет, конфлікт. Великий майстер трагедії. Другий період творчості Шекспіра – трагічний. Трагедії: «Гамлет принц Данський», «Отелло», «Король Лір», «Макбет», «Антоній і Клеопатра», «Коріолан». Шекспір – художник-мислитель. Глибина трагізму життя. Ренесансний дуалізм людини та світу – трагічна роздвоєність. Загибель і падіння особи-	

	стості головних героїв – незвичайних людей, яким притаманні титанічні душевні сили. Моральне падіння людини, що призводить до загибелі, – суть трагедії шекспірівських героїв. Гамлет – жертва своєї багородної натури. Отелло – жертва власної довірливості. Король Лір – жертва самовпевненості в своїй значимості. Макбет – жертва властолюбства. Монологи Гамлета, Отелло, Ліра, Макбета – органічне поєднання драматизму та поетичності. Третій період творчості (1608-1612) – романтичний. «Цимбелін». «Зимова казка» і «Буря» – останні твори Шекспіра. Утопічне рішення життєвих протиріч, віра в остаточну перемогу кращого в житті. Тема 10. Жан-Батіст Поклен (Мольєр) – уславлений французький комедіограф, творець жанру «високої комедії». Два періоди творчості. Сатиричний сміх Мольєра. Моралізаторська тенденція класицизму. Гротескова антитеза пристрастей і здорового глузду – основа комедійного конфлікту. «Міщанин-шляхтич», «Тартюф», «Дон Жуан», «Мізантроп» – головні комедії Мольєра. Головні герої комедій – два персонажі, протилежні за характером (протагоніст і антагоніст). Соціальні типи. Критика буржуа. «Міщанин-шляхтич» – критика на дворянство. Журден – комічна фігура французького буржуа. «Жорж Данден». Спотворююча сила грошей – основна ідея. «Тартюф» – викриття єзуїтів. Тартюф – авантюрист і лицемір. «Мізантроп» – комедія моральних позицій. «Грізний» пафос Альцеста-правдолюба, шукача правди. Джерело комічного – барокова колізія. «Дон Жуан» – драма нереалізованої долі, знеціненого вчинку – найбільш глибокий, філософський, найбільш зухвалий твір Мольєра. Драматичність і безглуздість становища Дон Жуана. Трагічна опустошеність – результат ідеології крайнього індивідуалізму людини-хижака. Жан Ануй – різноманіття творчої палітри. Поділ п'єс на цикли в залежності від жанру і концепції дійсності. Цикл п'єс. Ідейно-художні особливості. Цикли п'єс. «Чорні п'єси» – драми 30-их років. Зіткнення безкомпромісного героя, людини високих моральних якостей із суспільством – основна характеристика п'єс циклу «нові чорні п'єси». «Костюмовані	
--	--	--

	п'єси». «Жайворонок» та «Беккет, або Честь Божа» – дві найбільш значних драми циклу. Тема та образи. «Рожеві п'єси». Проблематика драм. «Блискучі п'єси». Тема примарного щастя героїв. Сатиричний характер п'єс циклу «колючі п'єси».	
9	<i>За темою 11. Драматургічний доробок найбільш видатного англійського драматурга, теоретика «раціонального» театру кінця XIX-початку XX ст. Джорджа Бернарда Шоу – новий етап у розвитку англійської літератури XX століття.</i> Соціально-критична драма. Театральна доля перших п'єс Шоу («П'єси неприємні»): «Будинки вдівця», «Серцеїд», «Професія місіс Уоррен». Висміювання вад буржуазного суспільства. Тема влади грошей у «Будинках вдівця» та «Професії місіс Уоррен» Практичні інтереси героїв, матеріальна вигода, сумнівні джерела доходів, збагачення, лицемірна моральність – тематичне коло п'єс. Анатологія шлюбу-угоди в «Серцеїді». Другий цикл п'єс «П'єси приємні». Проблеми суспільної моралі. Комедія «Зброя і людина» – два ставлення до війни. Прийом любовного трикутника. Протест проти міщанського, приниженого становища жінки в сім'ї в музичній комедії «Кандіда». Знизити велич «зверхлюдини» – основне завдання комедії «Обранець долі». Сім'я, кохання, жіноча емансипація у комедії «Поживемо – побачимо!» «Три п'єси для пуритан» – цикл п'єс. «Учень диявола» – зіткнення двох протилежних характерів. Пізнання істинного призначення людини. «Цезар і Клеопатра» – перша значна історична драма Б. Шоу. Юлій Цезар – ідеал державного діяча, гуманного та справедливого. Клеопатра – хижачка і деспот. Засудження політики насилля та воєн, деспотизму, політики окремих вбивств і масового винищення людей у війні. Законність і справедливість в комедії «Звернення капітана Брассбаунда». «Людина і зверхлюдина» – велика філософська комедія, твір багатьох ідей, модернізована історія Дон Жуана. Сцена в пеклі – один із кращих зразків драми-дискусії Шоу. Зв'язок ідеї розвитку життя з ідеями рівності та свободи. «Другий острів Джонна Булля» – п'єса для	

	співвітчизників-ірландців. Зіткнення двох протилежних ставлень до ірландців. «Майор Барбара» – найгостріша соціальна драма. Висміювання філантропічної Армії спасіння. «Хворий гуманізм». Різка критика лікарів у драмі «Дилема лікаря». Тема сім'ї та шлюбу в «Шлюбних путах», «Мезальянсі», «Перший п'єсі Фанні». Проблема внутрішньої та зовнішньої культури в «Пігмаліоні». Релігійна тема у «Викритті Бланко Поснета» та «Андроклі і левові». П'єси-памфлети. Вершина творчості Шоу. «Дім, де розбиваються серця» – п'єса про повну духовну деградацію панівної верхівки Англії. Грандіозна «метабіологічна драма» «Назад до Муфасаїла» – 5 епізодів історії людства: «На початку», «Євангеліє братів Барнебас», «Це трапилось», «Трагедія літнього чоловіка», «На межі думки». Довголіття – ключ до всіх питань життя. Оптимістичність утопії Шоу. «Свята Іоанна» – найбільш досконала історична драма. Трагічний характер п'єси. Проблема долі видатної особистості в суспільстві посередностей. «Політичні екстраваганці»: «Візок із яблуками» та «Гірко, але правда». Жанр (невеличкі ексцентричні п'єси гумористично-фантастичного характеру) для критики буржуазної демократії. Відображення гострої політичної ситуації в комедії «На мілині». «Простачок із Нежданих островів» – сатиричне бачення Страшного суду. «Міліонерша» – продовження думки про доцільність існування людей. «Женева» – «політична екстраваганця». Заперечення всіх різновидів фашизму. «В золоті дні доброго короля Карла». Чотири історичних особи, два способи мислення. Спрямовання на необхідність достеменної свободи і справжньої справедливості в усьому. «Хитромудрі байки» – серія сцен.	
10	<i>За темою 12. Готгольд-Ефраїм Лессінг – фундатор німецького театру XVIII століття. Лессінгова естетика театру. Веймарська класика. Фрідріх Шиллер і Йоганн Фольфганг Гете – основні представники веймарської класики.</i>	

Шиллер – засновник жанру історичної драми в європейській літературі. Трагедія «Емілія Галотті» – найдосконаліший твір, зразок естетичних настанов Лессінга.

Штюрмерські п'єси Шиллера. Проблематика.

Драма «Розбійники». Трагічна доля молодого Карла Моора – штюрмерського героя. Спільне та відмінне в Карла Моора і Гамлета. Франц Моор – втілення корисливості, лицемірності, злістності.

«Підступність і кохання, або Луїза Міллер» – «міщанська» трагедія. Історія кохання. Обстоювання ідеї позастанових почуттів. Соціальна психологія – основа внутрішнього конфлікту Луїзи і Фердінанда. Філософська кульмінація драми. Перемога вродженої моральності.

«Дон Карлос, інфант іспанський» Тема та ідея. Робесп'єр – раб історії і жертва власних ідей.

«Марія Стюарт» – історико-метафізична драма, глибокий психологічний твір. Вияв суперечливої діалектики загального, окремого і одиничного в історичній особі. Дві королеви – дві жінки. Трагізм образу Єлизавети. Трагізм образу Марії.

«Вільгельм Телль» – драма, легенда про Телля. Тема боротьби швейцарських кантонів за свою незалежність. Образи Штауффахера і Телля – головних персонажів драми, селяни і природа в драмі.

Драма «Гец фон Берліхінген із залізною рукою» – перший визначний твір Гете. Реальний історичний персонаж, зразок для наслідування. Трагедія «Егмонт». Ідея трагічного зіткнення вільнолюбної особистості з фатальними силами. Типовий штюрмерський герой, трагічна монада. Філософська трагедія «Фауст» – вершина світової літератури, найвище досягнення творчості Гете. Образи трагедії. Фауст у пошуках вищої істини. Розв'язання проблеми смерті. Возвеличення цінності життя.

Еуген Бертольд Фрідріх Брехт – німецький драматург. Теорія та основні принципи «епічного театру» Творчий доробок драматурга – заклик до розуму людства.

Драми «Вааль», «Бій барабанів серед ночі», «У нетрях міст» – перші драми Б. Брехта. Творчий задум.

Перший сценічний успіх «Життя Едуарда II»

«Матінка Кураж та її діти. Хроніка з часів 30-літньої війни» – вирок світові насильства і корисливості, голос перестороги, трагічна притча нового часу.

Сучасний смисл драми через події 30-літньої війни. Розвінчання загарбницької війни, порочного зв'язку «маленької» людини з війною.

	Образ маркітантки Кураж, комерсантки Анни Фірлінг – центральний образ драми. Діти Кураж, Ейліф, Швейцеркас та Катрін – алегорія чеснот. Трагічна доля дітей війни. «Життя Галілея» – відповідальність перед людством за наслідки наукових відкриттів – основний лейтмотив філософської драми.	
	Разом	20

Читання драматичних творів відрізняється від звичайного читання тим, що воно є «режисерським», тобто специфіка такого опрацювання в тому, що в «Читацькому щоденнику» відтворюються такі обов'язкові елементи, як:

- «паспорт» п'єси: повне прізвище, ім'я, по батькові драматурга, роки життя, країна, назва п'єси, кількості дій та картин, список дійових осіб;
- детальний опис сюжету шляхом перевodu прямої мови в непряму;
- вказання кількості драматичних монологів (незвернутих); один подається письмово;
- виписування сентецій.

Зазначені аспекти організують майбутнього режисера до урахування змістової наповненості поданого твору в певному жанрі та форми твору в сценічному втіленні.

Сприятиме раціональній організації підготовчого процесу до практичних занять список літератури, рекомендований до вивчення курсу «Українська та зарубіжна драматургія».

Рекомендована література

Основна

1. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХУІІ–ХУІІІ століття : Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, М. О. Величко. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 292 с.
2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ поч.–ХХ століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: Навч. Посібник / Г. Й. Давиденко, Г. М. Стрельчук, Н. І. Гречаник. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 504 с.
4. Західноєвропейський театр і великі режисери. Частина І. // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2005 – № 7. – С. 2–47.
5. Історія української літератури ХІХ ст. (70-90-ті роки): У 2 кн. : Підручник /

- О. Д. Гнідан, Л. С. Дем'янівська, С. С. Кіраль та ін. ; За ред. О. Д. Гнідан. – Київ : Вища шк., 2002. – Кн. І. – 575 с.
6. Історія української літератури ХІХ ст. : У 2 кн. Кн. 1 : Підручник / За ред. М. Г. Жулинського. – Київ : Либідь, 2005. – 656 с.
7. Історія української літератури ХІХ ст. : У 2 кн. Кн. 2 : Підручник / За ред. М. Г. Жулинського. – Київ : Либідь, 2005. – 712 с.
8. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ–початку ХХ століття : навч. посіб. / Н. П. Малютіна. – Київ : Академвидав, 2010. – 256 с.
9. Українська драматургія. Антологія: У 2-х т. Т. 1, кн. 1 /Авт.-упорядники І. Є. Назарова, Р. Г. Коломієць, За заг. редакцією О. І. Бензгіна; Худож.-оформлювач Б. З. Бублик. – Харків: Фоліо, 2008. – 795 с. – (Укр. літ. Колекція).
10. Українська драматургія. Антологія: У 2-х т. Т. 2, кн. 2 /Авт.-упорядники І. Є. Назарова, Р. Г. Коломієць, За заг. Редакцією О. І. Бензгіна; Худож.-оформлювач Б. З. Бублик. – Харків: Фоліо, 2008. – 828 с. – (літ. Колекція).
11. Українська драматургія: Антологія: У 4 т. Т. 3 /автори-упорядники Т. Є. Назарова, О. І. Бензгін, Р. Г. Коломієць; за заг. ред. М. Ю. Резніковича; худож.-оформлювач Б. П. Бублик. – Харків: Фоліо, 2010. – 506 с. – (Укр. літ-ра, Колекція).
12. Українська драматургія: Антологія: У 4 т. Т.4 /автори-упорядники Т. Є. Назарова, О. І. Бензгін, Р. Г. Коломієць; за заг. ред. М. Ю. Резніковича; худож.-оформлювач Б. П. Бублик. – Харків: Фоліо, 2010. – 474 с. – (Укр. літ-ра, Колекція).
13. Шалагінов Борис. Зарубіжна література. Від античності до початку ХІХ ст. : Іст.-естет. нарис. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 360 с.
14. Шедеври світової драматургії /Переклад, передмова і коментарі Р. Г. Коломійця; Худож.-оформлювач Б. П. Бублик. –Харків : Фоліо, 2010. – 636. – (Укр. л-ра. Колекція).

Допоміжна

1. Антологія української драматургії. – Київ : Мистецтво, 2004. – 464 с.
2. Ажіотаж. Комічні варіації сучасної української драми : збірка п'єс / упоряд. Юлія Скибицька. – Київ : Саміт-книга, 2021. – 460 с.
3. Голос тихої безодні та інші голоси. МоноЛІТ. Антологія сучасної української монодрами : моноп'єси / упоряд. Надія Мірошніченко. – Київ : «Видавництво «Фенікс», 2016. – 320 с.
4. Белецкая Л. К. Украинский советский драматический театр [Учебное пособие для театральных институтов и институтов культуры]. – Київ : Вища школа. Гол. изд-во, 1984. – 223 с.
5. Білоус П. В. Історія української літератури ХІ–ХУІІІ ст. : навч. посіб. /

- П. В. Білоус. – Київ : ВЦ «Академія», 2009. – 424 с.
6. Борис Грінченко. Твори в 2 т. Т. 2. Повісті. Драматичні твори / упоряд. В. В. Яременка ; гриміт. А. Г. Погрібного, В. В. Яременка; Ред. тому А. Погрібний. – Київ : Наукова думка, 1991. – 608 с.
7. Верещак Ярослав. 144000 : п'єси-фентезі / Я. Верещак ; упоряд. і авт. передм. О. Є. Бондарева. – Київ : Нац. центр театр. мистец. ім. Леся Курбаса. 2008. – 344 с.
8. Верещак Я. Інша драма. Антологія експериментальних українських п'єс /Я. Верещак, О. Вітер, О. Миколайчук-Низовець, Н. Неждана, О. Танюк. – Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, Видавництво “Світ знань”, 2019. – 210 с.
9. Від неба до землі. Антологія п'єс за біблійними сюжетами / упоряд. Ярослав Верещак. – Київ : Фенікс, 2018. – 448 с.
10. Володимир Самійленко. Поетичні твори. Прозові твори. Драматичні твори. Переспіви та переклади, статті та спогади / Вступ. ст., упор. і приміт. М. Г. Чорнопиского ; Ред. тому П. І. Орлик. – Київ : Наукова думка, 1990. – 608 с.
11. Дощ в акваріумах площ. П'ять п'єс для дітей та юнацтва. Збірка. Упорядник Надія Мірошніченко / НЦТМ імені Леся Курбаса/. – Київ, 2021. – 184 с.
12. Драмовичок. Антологія сучасної української драматургії для дітей та підлітків. Упорядники Н. Мірошніченко та ін. – Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, Світ Знань, 2022. – 470 с.
13. Лабіринт із криги та вогню : Антологія актуальної драми. Революція гідностей гібридна війна / упоряд. Неда Неждана, Олег Миколайчук-Низовець. – Київ : Смолоскип, 2019. – 432 с.
14. Клименко Олена. Святополк, Каспар Гаузер, Насреддін та інші : п'єси / упоряд. і авт. передм. Я. М. Верещак ; Всеукр. благод. фонд “Гільдія драматургів України”. – Київ, 2009. – 264 с.
15. Леся Українка. Твори в двох томах. Том І. Поетичні твори. Драматичні твори / упор. О. Ф. Ставицького, вступ. ст. Л. І. Міщенко. – Київ : Наукова думка, 1986. – 608 с.
16. Красильникова О. П. Історія українського театру ХХ сторіччя : [Монографія] О. П. Красильникова. – Київ : Либідь, 1999. – 208 с.
17. Лавріненко Юрій. Розстріляне Відродження : Антологія 1917–1933: Поезія – проза – драма – есей / упорядков., передм., післям. Ю. Лавріненка; Післямова Є. Сверстюка. – Київ : Смолоскип, 2008. – 976 с.
18. Малютіна Н. П. Українська драматургія кінця ХІХ–початку ХХ століття : аспекти родо-жанрової динаміки : Монографія /Малютіна Н. П. – Одеса : Астроспринт, 2006. – 352 с.

19. Мотанка. Антологія української жіночої драматургії. Упорядник Я. Верещак. – Київ : Світ Знань. – 384 с.
20. Неждана Неда. Провокація іншості : П'єси. – Київ : Український письменник, 2008. – 277 с.
21. Неназвана війна. Антологія актуальної української драми. Упорядники О. Миколайчук, Н. Мірошніченко. – Київ : НЦТМ ім. Л. Курбаса, Видавництво «Світ знань», 2023. – 512 с.
22. Олег Миколайчук-Низовець. Алхімія часу. Збірка драматургічних творів. – Київ : Світ знань, 2019. – 348 с.
23. Семенюк Г.Ф. Українська драматургія 20-их років : Посібник для вчителя / Г. Ф. Семенюк. – Київ : РВЦ «Проза», 1993. – 202 с.
24. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. / НАН України. Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Фоліант : Стилос, 2005. – 367 с.
25. Страйк ілюзій. Збірка п'єс: Антологія сучасної української драматургії. – Київ : Основа, 2004.
26. Сучасна українська драматургія. Випуск перший. – Київ : Український письменник, 2005. – 253 с.; Випуск другий. – 2006. – 260 с.; Випуск третій. – Київ : Український письменник, 2007. – 265 с.; Вип. 4. / Упоряд. і авт. Передм. Я. М. Верещак. – Київ : Український письменник, 2007. – 344 с.
27. Українська драматургія XIX-XX століть : Михайло Старицький. Іван Карпенко-Карий. Іван Кочерга. – Київ : Наукова думка, 2006. – 408 с.
28. Українська класична п'єса. Т. 1. – Київ : Мистецтво, 1952. – 707 с.; Т. 2. – Київ : Мистецтво, 1952. – 558 с.; Т. 3. – Київ : Мистецтво, 1952. – 606 с.
29. Таїна буття. Біографічна драма. Антологія /Багряна А., Верещак Я., Герасимчук В. та ін. – Київ : Світ знань, 304 с.
30. У чеканні театру : Антологія сучасної української драматургії. – Київ : Смолоскип, 1998.
31. У пошуку театру : Антологія молоді драматургії. – Київ : Смолоскип, 2003. – 546 с.
32. Часо&простір. Антологія сучасної української історичної драми : збірка п'єс /упоряд. Надія Мірошніченко. – Київ : Саміт-книга. 2020. – 512 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://dsmsu.gov.ua/index/ua> – сайт Національної академії наук України.
3. <http://www.dffd.gov.ua/> – сайт Державного фонду фундаментальних досліджень.
4. <https://www.education.ua/ua/universities/315/> – Рівненський державний гуманітарний університет.

5. <http://hudped.rv.ua/pro-nas/kafedri/teatralno%D1%97-rezhisuri/> – кафедра театральної режисури РДГУ
5. <http://www.setlab.net> – Лабораторія СЕТ – Науково-технічна лабораторія новітніх інформаційних технологій.
6. <http://presa.ua/informacijnij-zbirnik-ta-komentari-ministerstva-osviti-I-nayki-ukraini/html> – Журнал «Інформаційний збірник для освітян
7. <https://pedpresa.ua/about> – Освітній портал Педагогічна преса
8. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
9. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3> – Наукова бібліотека імені М. Максимовича
10. https://www.youtube.com/channel/UCHwnYqtTz_ark_-ZlkaVg1Q – Рівненська обласна бібліотека.
11. <http://dulletin.kpi.ua/> – журнал «Наукові вісті».

Оцінка видів навчальної діяльності у рейтинговій системі

№ п/п	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Максимальна сума балів (за одне заняття)
1.	Вчасна підготовка до практичних занять (перевірка конспектів)	0,5 балів за 1 питання практичного завдання	0,5 * 4 (питання) = 2 бали
2.	Якість усного виступу, використання наочних посібників, опрацювання науково-методичної літератури на практичних заняттях.	2 бали за 1 питання	2*2 = 4 бали
3.	Підготовка реферату з виступом	4 бали	4*1 = 4 бали
4.	Підготовка реферату без виступу	2 бали	2*1= 2 бали
5.	Письмова робота в «Читацькому щоденнику»	2 бали	2*1 = 4 бали
6.	Оригінальні розробки або добір наочних посібників: фото з театральних постановок, відеозаписи вистав, майстер-класів, інтерв'ю, виступів митців на «круглих столах», творчих зустрічей, нарадах, бенефісах, конференціях	2-5 балів	3*1 = 3 бали

	тощо.		
7.	Пропущене заняття	-1 бал	$1 \cdot -1 = -1$ бал
8.	Відпрацьоване заняття.	1 бал за кожне питання	$1 \cdot 4 = 4$ бали
9.	Участь у дискусіях під час лекційних та обговореннях драматичних творів на практичних та заняттях.	0,5 бала	$0,25 \cdot 4 = 1$ бал
10.	Суттєве, цікаве та оригінальне повідомлення на практичних заняттях	0,5 бала	$0,5 \cdot 2 = 1$ бал
11.	Електронна версія конспектів практичного заняття, курсу лекцій, майстер-класів, рефератів (на флешці) тощо	3 бали	$1 \cdot 3 = 3$ бали
12.	Додатково прочитані п'єси, сюжетний опис	2 бали	$2 \cdot 1 = 2$ балів
13.	Розробка навчальних та діагностичних тестових завдань для взаємоперевірки за курсом	3 бали	$3 \cdot 1 = 3$ балів
14.	Добірка статей (роздрукованих) про драматургію, драматургів	2 бали (статті)	$2 \cdot 1 = 2$ бали
15.	Участь в театральних фестивалях, показах магістерських вистав.	2 бали	$2 \cdot 1 = 2$ бали
16.	Організація зустрічі, майстер-класів із провідними драматургами	7 балів	$1 \cdot 7 = 7$ балів
17.	Поповнення методичного кабінету новою навчальною літературою з питань курсу	3 бали	$1 \cdot 3 = 3$ бали

Виводиться загальна кількість балів, що отримали студенти за всі види занять, в тому числі і за ІНДЗ. Таким чином, 100 набраних балів прирівнюється до 100 балів за шкалою оцінювання: національною та ECTS.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	відмінно	освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходити і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	3 враховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину			

			теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	середній (репродуктивний) Низький (рецептивно-продуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			